

Выходзіць з 1932 года
У 1982 годзе газета
ўзнагароджана ордэнам
Дружбы народаў

ЗАСНАВАЛЬНІКІ:
Міністэрства інфармацыі
Рэспублікі Беларусь

ГА "Саюз пісьменнікаў
Беларусі"

РВУ "Літаратура
і Мастацтва"

ГАЛОЎНЫ РЭДАКТАР
Анатоль КАЗЛОЎ

Рэдакцыйная калегія:

Анатоль Акушэвіч
Лілія Ананіч
Алесь Бадак
Дзяніс Барскоў
Святлана Берасцень
Віктар Гардзеі
Уладзімір Гніламедаў
Вольга Дадзімава
Уладзімір Дуктаў
Анатоль Жук
Вольга Казлова
Анатоль Казлоў
Алесь Карлюкевіч
Анатоль Крайдзіч
Віктар Кураш
Алесь Марціновіч
Мікола Станкевіч
Юрый Цвяткоў
Мікалай Чаргінец
Іван Чарота
Іван Штэйнер

Адрас рэдакцыі:

220034, Мінск,
вул. Захарова, 19

Тэлефоны:

галоўны рэдактар,
намеснік — 284-66-73

Адрэсы:

публіцыстыкі — 284-66-71
пісьмаў і грамадскай
думкі — 284-95-62

крытыкі
і бібліяграфіі — 284-44-04
прозы і паэзіі — 284-44-04
мастацтва — 284-82-04
бухгалтэрыя — 284-66-72

Тэл./факс — 284-66-73

E-mail: lim_new@mail.ru

Адрас у Інтэрнеце:

www.lim.by

Пры перадацы просьба
спасылацца на "ЛІМ".
Рукапісы рэдакцыя
не вяртае і не рэцэнзуе.
Аўтары допісаў у рэдакцыю
паведваюць сваё
прэзвішча, поўнае імя і
імя па бацьку, пашпартныя
звесткі, асноўнае месца
працы, зваротны адрас.
Пазіцыя рэдакцыі
можа не супадаць
з меркаваннямі
і думкамі аўтараў
публікацыі.

Набор і верстка
камп'ютэрнага цэнтра
РВУ "Літаратура і Мастацтва".

Выходзіць раз на тыдзень
па пятніцах.

Выдавец:

Рэдакцыйна-выдавецкая
ўстанова

"Літаратура і Мастацтва".

Друкарня Рэспубліканскага
унітарнага прадпрыемства

"Выдавецтва

"Беларускі Дом друку"

г. Мінск,

пр. Незалежнасці, 79.

Індэкс 63856

Наклад 3434

Муоўна друк. арк. 3,72

Нумар падлісан у друк
17.09.2008 у 11.00

Рэгістрацыйнае

пасведчанне № 715

Заказ — 5058

Д 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12

М 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12

ISSN 0024-4686

9 7700 24468001 08038

Над новай рубрыкай "Два крылы" прапануем увазе чытачоў серыю матэрыялаў нашага няштатнага аўтара пра маладых і амбіцыйных, таленавітых і цікавых людзей, якія змаглі знайсці сябе ў розных мастацкіх сусветках. Яны не сядзяць на двух крэслах і не ловяць двух зайцоў. Яны ляцяць на ўласных крылах, захопленыя дзвюма сваімі справамі.

Фарбы, пэндзаль і музыка

Андрусь Такінданг нарадзіўся ў 1983 годзе ў Мінску. Скончыў Рэспубліканскую гімназію-каледж мастацтваў імя І. Ахрэмчыка. Сёлетні выпускнік Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта культуры і мастацтваў, спецыяльнасць — "традыцыйная беларуская культура і сучаснае мастацтва, мастак-рэстаўратар". Сярод моладзі больш вядомы як заснавальнік і фронтмэн гурта "Рэха", аўтар музычнага праекта "Гаротніца" (песні жанчын т. зв. асацыяльнай катэгорыі).

мастакі з вялікай цяжкасцю нават ідуць на размову. Ёсць у маладой генерацыі такія, ведаеш, нештатна, нячэсаныя, у вязаных швэдрах: кеды (на іх што-небудзь маркерам намалювана), джынсы (паграныя, у фарбе), сукенкі да падлогі, кайстры меліяратараў і аграномаў. А эстэтыка майстэрні! Фарбы, магнітафон з гуртом "Кіно" і розным іншым андэграўндам, кіпяцільнік у слоіку, абагравальнікі для аголенай натуры, на якіх гатуюцца бутэрброды. Гітара нейкая павінна ў майстэрні быць.

Гаваркі "дырыжор пажарнага аркестра"

— Вось ты кажаш — гітара... А як музыка вярнулася ў тваё жыццё?

— Дзе выяўленчае мастацтва, там і музыка. Пры канцы навучання ў каледжы нам з май-сябрам Мікітам Кішовым вельмі захацелася навучыцца граць на гітары. Проста нашы ўсе знаёмыя гралі на гітарах, а я да пэўнага часу лічыў: вось усе будуць, і я буду — гэта ж цапса. Усіх пераконваў, што "я вышэй за гэта". А потым усё роўна закарцеца. Пачаў вучыцца. Мікіта таксама пачаў. І мы вырашылі на выпускны што-небудзь разам сыграць. Паспрабавалі. Потым сталі студэнтамі, пачалі трэніравацца і трэніравацца, да нас далучыліся іншыя музыканты. Мы ўжо спакойней пачалі адчуваць сябе з нашымі інстру-

ментамі. Я згадаў, што некалі, пятнаццаць гадоў таму, мяне аддалі ў музычную школу ў клас домры, і адкапаў сваю старую домру. На гітары даўно не іграю, ужо забыўся. Усё ж такі тое пагардлівае стаўленне да гітары ў мяне не прайшло. Ну, і ўрэшце музыка зацягнула.

— Акрамя рок-гурта "Рэха", у цябе ёсць музычны праект "Гаротніца". Тэксты ты пішаш сам і для "Рэха", і для "Гаротніцы". Як прыйшло ў галаву напісаць ад імя жанчын з цяжкім лёсам?

— За год праект вельмі змяніўся. Раней канцэпцыя "Гаротніцы" была такая эстэтычная і дэструктыўная ў нечым па музыцы, шчымыя: сем музыкаў і вакалістка збіраюцца... Напісалася колькі тэкстаў. Было надзвычай цікава "перакуліць" свет, паглядзець на яго з іншага боку. Падалося добра ідэяй, каб пад такую дэструктыўную музыку жаночыя галасы спявалі што-небудзь пра гаротную жаночую долю. Захацелася зрабіць спецыяльны праект такі. Але цяпер мы "маргінальны пажарны аркестр".

Без права выбару

— Калі б перад табой паўстаў выбар: займацца толькі музыкай ці толькі пісаць карціны, што б перамагло?

— Ненатуральнае для мяне становішча. Я жыву і разумею, што такі выбар перад сабой не пастаўлю. Калі раней была думка — стаць знакамітым

мастаком, то цяпер я думаю, што трэба проста маляваць карціны. З узростам патрэба спраўдзіцца памяншаецца і павялічваецца патрэба ў стварэнні. У маім жывапісе гэта цяпер відавочна: галоўнае не рэалізацыя, а творчы працэс. І нават вялікай патрэбы выстаўляцца ў мяне няма. А калі стваряеш музыку, заўсёды думаеш пра слухача: як зала ўспрыме, дзе можна сыграць. Музыка — сродак перажыць нейкія новыя эмоцыі, невыдому для жывапісу.

— Добра, паспрабую спытаць па-іншаму: што для цябе праца, а што хобі?

— Бываюць нейкія мастацкія заказы — атрымліваецца праца, таму што табе за гэтай плацяць грошы. Ёсць нейкая серыя канцэртаў з ганарарам. Праца — гэта тое, за што плацяць.

Вось такім дзіўным чынам, непарыўна могуць спалучацца ў чалавеку мастацкая маўкліваць з корпаннем ва ўласнай падсвядомасці, жаданне адзіноці ў працы і здольнасць арганізаваць музычны праект з васьмю музыкамі, разняволенае адчуванне сябе на сцэне і прага сказаць нешта слухачу ад імя самых розных герояў. Дзіўны, але досыць упэўнены палёт на двух розных крылах.

Алена МАЛЬЧЭЎСКАЯ
Фота з архіва гурта "Рэха"

У адказ на сур'эзнае пытанне ён любіць па-філасофску пажартаваць: "Музыка дапамагае мне не з'ехаць з глузду ад пісання карцін, а пэндзаль і фарбы — не звар'яецца ад музыкі". Знаёмцеся: Андрусь Такінданг, чалавек і параход. Таксама жартую. Насамрэч — мастак і музыка.

Спачатку крылцы

Наканаванае з'яўленне на спіне Андруса двух крылаў пачалося рана:

— У дзяцінстве мяне аддалі ў музычную школу (на домру), але я туды трошкі зусім пахадзіў і пайшоў у мастацкую. Тады для мяне музычная школа была нудатай і пакутай. А маляваў я змалку, як і ўсе. Спачатку былі такія абстрактныя кампазіцыі, каларовыя плямы розныя. І паколькі ў сям'і гэта заахвочвалася, то я з задавальненнем тых плямы мазаў і мазаў. А потым мяне аддалі ў каледж мастацтваў, дзе я маляваў увесь час: малюнак, наюр-морт, жывапіс, кампазіцыя. І, акрамя гэтых акадэмічных заданняў, я заўсёды стараўся нешта рабіць сваё.

Маўклівы мастак у расцягнутым швэдры

— У якім стылі ты цяпер працуеш?

— Не ведаю, як гэта называць... Постмадэрнізм нейкі. Стыль пошуку. Я буду казаць пра тэхніку: цяпер працую акрылам і шукаю розныя фактуры, нейкія вобразы... У мяне такі этап, што хучэй маляваю нейкія вобразы, якія знаходзяцца ў падсвядомасці, а не ў розуме.

— А што датычыць тваёй рэстаўрацыйнай практыкі?

— Скажу шчыра, што я пастараюся ў сваім жыцці нічога не рэстаўраваць (смяецца. — А. М.). Я не так даўно ездзіў у Мір і там каля месяца працаваў як мастак-рэстаўратар на магільным склепе. Там мы ўзнаўлялі роспісы пачатку стагоддзя. Гэта, канечне, класна, добра — паехаць куды-небудзь, папрацаваць там, паглядзець свет. Але я разумю, што такое жыццё — не мае прызначэнне. Таму што "творчы сверб" моцна перашкаджае рэстаўрацыі: для яе патрэбны халодны розум. Гэта, хучэй за ўсё, не для майго тэмпераменту. Проста калі я бачу перад сабой пэндзаль, фарбы, палатно, то ў мяне адразу ў мазгу такое "тр-тр-тр" — ствараецца трэба нешта.

— І чым ты хочаш займацца ў будучыні?

— Жывапісам. Жывапіс — гэта такая рэч, якая вымагае аддачы, я хачу знаходзіць дастаткова часу для гэтага... Люблю пісаць партрэты, нейкія такія вобразы, якія знаходзяцца ў падсвядомасці чалавека.

— А чаму ты вырашыў стаць мастаком?

— Не ведаю, чаму я вырашыў, — я быў тады маленькі. А цяпер думаю: ты мастак, ты працуеш і ты залежыш толькі ад сябе ў час стварэння сваёй работы — ты працуеш адзін, не ў камандзе. Жыццё мастака выгадна адрозніваецца ад усіх іншых жыццяў у тым плане, што ты можаш не зважаць на ўсіх і проста займацца сваёй працай, і яе вынік будзе залежаць толькі ад цябе, а не ад розных шматлікіх фактараў.

— І з такіх эгаістычных памкненняў ты вырашыў стаць мастаком?

— Проста ёсць людзі, якія лёгка кантактуюць, а калі наадварот, то чалавек можа стаць мастаком. Наогул часам можна заўважыць, што